

Nr 945

Av herr Wennerfors m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 83, angående skolväsendets centrala ledning m. m.

(Lika lydande med motion nr 770 i Första kammaren)

Yrkesutbildningen för handel och kontorsverksamhet i vårt land har särskilt det senaste decenniet expanderat mycket kraftigt och är i dag utomordentligt mångskiftande och differentierad. Under de senaste åren har vid sidan av ettåriga kontors- och detaljhandelskurser vid yrkesskolorna på grund av intresse från näringslivet påbörjats verksamhet med specialiserade tvååriga utbildningar. Exempel på sådana är kurser för dekoratörer, för apotekstekniker, för banktjänstemän och för programmerare av datamaskiner. Utöver detaljhandels- respektive kontorsutbildning erhåller eleverna här en på det särskilda yrkesområdet inriktad utbildning. I detta sammanhang kan även nämnas utbildning av läkarsekreterare, som närmast förutsätter en föregående mera allmän kontorsutbildning, samt utbildning av personal för resebyråer.

En starkt ökande tendens visar även kurser byggande på studentexamen eller motsvarande utbildning. Här finns sekreterarkurser av ett eller två års längd. Tvåårig sekreterarutbildning pågår som försöksverksamhet vid yrkesskolan i Lund (tekniska skolan) i samarbete med universitetet. I samverkan med universitetsutbildning står även de kurser för akademiker som sedan höstterminen 1963 bedrivs i Uppsala av Institutet för vidareutbildning av akademiker (IVAK) såsom en avdelning av yrkesskolan i Uppsala.

Under såväl tidigare som senare år har även tillkommit kurser byggande på handlingsgymnasieexamen samt flerårig erfarenhet från verksamhet inom näringslivet. Exempel på sådana kurser är tvååriga företagsekonomiska kurser, kurser för inköpare, kurser i marknadsföring m. fl. Försöksverksamhet har även bedrivits med kurser för kontorsrationalisering och systemarbete för automatisk databehandling. Behovet av denna senare utbildning är ju mycket stort.

Yrkesutbildningen för handel och kontorsverksamhet, som omfattar redovisning, administration, kontorsteknik, stenografi, maskinskrivning, språk med affärskorrespondens, detaljhandel, grosshandel, reklam och marknadsföring, skall enligt förslag i proposition nr 83 sammanföras till en sektion inom en av de byråer, som sorterar under undervisningsavdelningen för

yrkesutbildningsfrågor. Den personal som enligt nämnda proposition skall tillhöra denna sektion — en avdelningsdirektör och två konsulenter samt en ej angiven del av för hela byrån gemensam kontorspersonal — är enligt vår uppfattning ej tillräcklig.

Denna uppfattning grundar sig på förhållandet att samtidigt som en kraftig expansion ägt rum vad beträffar yrkesutbildningen för handel och kontorsverksamhet så har de personella resurserna i mycket ringa utsträckning förstärkts. Detta har medfört, att personalen vid nuvarande tredje byrån, vilken motsvarar den i propositionen föreslagna sektionen (med undantag av att handelsgymnasier och merkantila fackskolor ej skall ingå i ifrågavarande sektionens verksamhetsområde), varit mycket hårt belastad, varigenom exempelvis planerande verksamhet i önskvärd omfattning ej kunnat bedrivas.

De rationaliseringar som skall företagas inom det nya verket i form av s. k. normalplaner torde för kontors- och handelsutbildningens del ej nämnvärt förbättra situationen. Det kommer enligt vår mening allt framgent liksom nu att finnas ett stort antal specialkurser som fordrar särskilda läroplaner. Försöksverksamheten i samband med utvecklingsarbetet kommer också att kräva särskilda läroplaner.

Det skolämbetsverk, som nu skall upprättas, är avsett att få följande centrala arbetsuppgifter, nämligen utveckling, planering, samordning, rationalisering och service. Dessa funktioner täcker en verksamhet som enligt vår mening ställer orimligt stora krav på den inom ovannämnda sektion föreslagna personalen. Detta gäller icke minst de föreslagna två konsulenterna som ju i utpräglad grad bör vara pedagogiska fackmän inom sina områden. Vi anser att ifrågavarande två konsulenter ej kan representera en fackkunskap — inom så många och vitt skilda verksamhetsområden, som de kontors- och handelsutbildningen omspanner — vilken står i relation till det nya ämbetsverkets målsättning.

Vi föreslår därför att ytterligare två konsulentbefattningar inrättas vid den sektion inom avdelningen för yrkesutbildningsfrågor som handhar handels- och kontorsverksamhet.

Med anledning av det ovan anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta att inrätta fyra tjänster som skolkonsulent vid sektion nr 2 tillhörande byrå nr 1 inom avdelningen för yrkesutbildningsfrågor.

Stockholm den 17 april 1964

Alf Wennerfors

G. Helén

Bengt Börjesson

i Falköping